

På dialogmødet d. 23. september 2013 mellem Kultur – og Fritidsudvalget og Billedkunstrådet blev der kort talt om Telemuren, der nu i syv år har stået i deponi.

Telemuren er kunstneren Ulla Viottis hovedværk, og er et af de største og væsentligste kunstværker i Aabenraa kommune. Telemuren blev ved flytningen skåret i 14 stykker, og frister nu en kummerlig tilværelse på lossepladsen i Sønder Hostrup. Ifølge en rapport udarbejdet af Museum Sønderjylland i oktober 2012 er det stadig muligt at genskabe kunstværket. Men det er også tydeligt, at der løbende skal investeres midler blot for at undgå forfald, hvis muren fortsat skal stå i depot.

Billedkunstrådet har flere gange drøftet mulige steder for en genplacering af værket på kommunens arealer. Vi finder at det bedst egnede sted vil være det trekantede græsareal ved fjorden på Flensborgvej, lige ud for Rådhuset. Her ville muren stå synligt og åbent som en velkomst til byen fra Syd. Når man kommer kørende forbi, vil der være et kort forløb, hvor Telemuren opleves i udsigten over fjorden. Med murens tydelige, vandrette, blå bånd i murværket, er der en meget fin korrespondance med fjordens blå vand.

Telemuren havde ved sin oprindelige placering en side ud mod H. P. Hanssens Gade, der nu vil vende ud mod fjorden. Den lette krumning af muren på dens gamle sted vil passe med stiens krumning på det nye sted. Spadserende på stien langs fjorden kan tage et hvil med fjordudsigt fra murens bænke og gøre den grønne trekant til et lille "opholdssted". Muren vil på dette sted også kunne ses som en smuk forlængelse af kommunens planlagte nye strandpromenade. Telemuren blev oprindeligt skabt til at blive brugt, hvor folk færdedes, og kan nu atter komme til sin ret et sådant sted. Denne løsning ville for rådet at se være den bedste sikring af det fornemme kunstværk nu og på længere sigt.

Ved opstilling af Telemuren på det udpegede sted bør man samtidig rydde op i omgivelserne til begge sider. Den meget kompakte beplantning langs Skelbækken, fra lyskrydset og frem til udløbet, har i mange år fuldstændig afskåret bilister fra at se vores smukke fjordudsigt, når de kommer fra syd. Denne beplantning bør fjernes for størstedelens vedkommende, bortset fra enkelte elletræer, der kan markere Skelbækkens forløb.

På begge sider af Skelbækkens underføring under Flensborgvejs gamle tracé står stadig et gammelt autoværn af grimt beton, der ingen funktion har mere, og som bør fjernes, sammen med det høje rækværk for biler hen over bækkens underføring.

Der står et andet kunstværk på det samme græsareal, længere henne mod byen. Det er en stor jernskulptur fra 1995 af Hans August Andersen (1926–2003). Som det kan ses på vedlagte visualisering, er det ikke heldigt at have jernskulpturen stående her, når Telemuren står på det samme areal. De to kunstværker står ikke godt til hinanden, da de er alt for forskellige i deres udtryk. Der er imidlertid en oplagt mulighed for genplacering af Jernskulpturen. Den er beregnet til at ses fra alle sider, og den vil være meget velegnet til en rundkørsel. Den lokale borgerforening i Hellevad har i flere år været i dialog med Billedkunstrådet om opstilling af kunst i rundkørslen ved Hellevad, og jernskulpturen ville virkelig komme til sin ret på dette sted. Opstillingen afhænger selvfølgelig af lokal accept.

Billedkunstrådet har for få år siden fået lavet et overslag over prisen for en genopstilling af Telemuren. Beløbet var ca. 0,5–0,7 mill inkl. moms. Der er ved at blive indhentet et overslag baseret på priserne i 2014. Udgifterne til genopstilling af Telemuren, oprydning i de nye omgivelser, og flytning af jernskulpturen, vil formentlig kunne holdes i nærheden af denne økonomiske ramme.

Med dette forslag ønsker billedkunstrådet at genoptage dialogen med Kultur- og Fritidsudvalget om Telemurens fremtid.

Med venlig hilsen Aabenraa Kommunes Billedkunstråd

Elisabeth Hertzum

Formand

Bilag:

Visualisering af opstilling af Telemuren på græsarealet mod fjorden, med og uden jernskulpturen.

Luftfoto med Telemuren indtegnet, visende Rådhuset og fjorden.

Visualisering af opstilling af jernskulpturen i rundkørslen ved Hellevead.